

Regelrådet är ett av regeringen utsett oberoende organ vars huvuduppgifter är att:

1. Ta ställning till om nya eller ändrade regler är utformade så att de uppnår regelgivarens syfte på ett enkelt sätt och till en, relativt sett, låg administrativ kostnad för företag.
2. Bedöma konsekvensutredningarnas kvalitet.

Regelrådet tar inte ställning till förslagets politiska syfte.

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över Justitiedepartementets betänkande Ut ur skuldfällan (SOU 2013:72)

Regelrådets ställningstagande

1. Regelrådet avstyrker förslaget med anledning av att förändringarna av de administrativa kostnaderna är ofullständigt beskrivna.
2. Regelrådet anser att konsekvensutredningen är bristfällig.

Innehållet i förslaget

Regeringen beslutade den 12 april 2012 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att föreslå åtgärder för att få fler s.k. evighetsgäldenärer att ansöka om skuldsanering. I remissen föreslås mot denna bakgrund bl.a. att en internetportal med information om skuldsanering inrättas för gäldenärer, borgenärer och andra aktörer som kommer i kontakt med skuldsatta personer, att borgenärer som kan förväntas bevaka en kungörelse om skuldsanering själva ska anmäla sin respektive fordran till Kronofogdemyndigheten, att det kvalificerade insolvensrekvisitet och definitionen av detsamma förs in i lagtexten, att en kortare betalningsplan ska kunna bestämmas om det är skäligt, att två betalningsfria månader per år införs, att gäldenären ska påbörja sina betalningar redan från inledandebeslutet samt att det som gäldenären ska betala till borgenärerna under skuldsaneringen ska hanteras inom ramen för en betalningsförmedling och betalas ut till dessa en gång per år i stället för som idag varje månad.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Administrativa kostnader

I remissen anges att det enligt SCB:s företagaregister fanns drygt 1,1 miljoner företag i Sverige år 2013 och att de föreslagna regleringarna får betydelse för samtliga dessa, i den mån de som borgenärer kommer i kontakt med skuldsaneringsinstitutet. Detta gäller oavsett bransch och storlek på företaget. Förslagsställaren bedömer att det föreslagna skuldsaneringsförfarandet kommer att betydligt minska de administrativa kostnaderna för företag i borgenärsrollen. Störst påverkan på företagens administrativa kostnader uppges inrättandet av en betalningsförmedling få. Borgenärskollektivets administrativa kostnader för betalningshanteringen uppskattas ligga mellan 40 och 80 miljoner kronor per år. Om

borgenärerna slipper avisera dessa betalningar, kontrollera att betalning kommit in och inte längre behöver hantera en mängd småbetalningar varje år kommer dessa kostnader att minska betydligt. Vidare bedöms att en skuldsaneringsportal kan bidra till att behovet av konsulttjänster minskar samt att förslaget om ett förenklat ansökningsförfarande kommer att leda till färre förfrågningar hos borgenärerna om vilka skulder en gäldenär har. Hur stora besparingar nämnda förslag kan medföra uppges dock inte gå att uppskatta. Beträffande förslaget om att borgenärerna ska överta ansvaret för att redogöra för gäldenärens skulder uppges att detta kommer att medföra en ökad belastning endast för de företag som av något skäl inte har några etablerade rutiner för sin fordringshantering och som inte redan idag bevakar kungörelser om skuldsanering.

Regelrådet kan konstatera att konsekvensutredningen delvis saknar kvantifierade uppskattningar av såväl de administrativa kostnader som uppges uppkomma som de besparingar av desamma som förslagsställaren förutspår. Även om förslaget sammantaget sannolikt medför minskade administrativa kostnader går det inte att göra någon tillfredsställande helhetsbedömning av vilka ökade respektive minskade administrativa kostnader som kan förväntas uppstå för berörda företag med anledning av förslaget, varför Regelrådet avstyrker detsamma.

Konsekvensutredningen

Konsekvensutredningen innehåller en beskrivning av syftet med och bakgrunden till de föreslagna regleringarna. Vidare beskrivs alternativa lösningar och på vilket sätt hänsyn tagits till små företag vid reglernas utformning. Förslagen uppges överensstämma med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU. I remissen görs vidare en kvantifierad uppskattning av förväntad minskad intäkt för borgenärskollektivet till följd av förslaget om två betalningsfria månader. Även den förväntade ökningen av antalet skuldsaneringar samt fler avsteg från huvudregeln om fem år kommer dock att påverka företagets intäkter negativt, men någon uppskattning av dessa förväntade minskade intäkter har inte gjorts. Regelrådet har förståelse för att det kan vara svårt att uppskatta vilka ekonomiska effekter som dessa förslag kan förväntas medföra för berörda företag. Enligt rådets uppfattning bör det dock ha varit möjligt att åtminstone grovt uppskatta inkomstförlusten för några typföretag med anledning av framför allt det senare förslaget. Som framgår av det föregående saknas även kvantifierade uppskattningar av såväl ökade som minskade administrativa kostnader. Även beträffande dessa anser Regelrådet att sådana hade kunnat göras utifrån ett eller ett par typföretag. Sammantaget finner Regelrådet att konsekvensutredningen inte uppfyller de krav som följer av 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Konsekvensutredningen är därför bristfällig.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 15 januari 2014.

I beslutet deltog Karin Lindell, ordförande, Leif Melin, Lennart Palm och Christina Ramberg.

Ärendet föredrogs av kommittésekreteraren Christian Pousette.

Karin Lindell
Ordförande

Christian Pousette
Föredragande